

**Viktoriia Kirsanova, Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor**

Olha Yankovska, Postgraduate Student

Odessa Polytechnic National University

Odessa, Ukraine

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-222-7-18>

INTEGRATED REPORTING IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION

ІНТЕГРОВАНА ЗВІТНІСТЬ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Вплив глобалізації сприяє трансформації поглядів та вимог стосовно структури й елементів звітності підприємства. В сучасних умовах виникає потреба використання звітності нового формату, базисом якої є принципи сталого розвитку та положення соціальної відповідальності, урахування триєдиних компонент: економічних, соціальних й екологічних. У якості інформаційного забезпечення концептуальних засад сталого розвитку в контексті глобалізації виступає інтегрований звіт. Відповідно актуальність його створення та оприлюднення диктується вимогами часу.

Науковці під час наведення визначення поняття «інтегрована звітність» використовують різноманітні підходи. Наведемо та охарактеризуємо деякі з них.

Інтегрована звітність – спосіб досягнення більш узгодженої системи корпоративної звітності, що задовольняє потребу в єдиному звіті та забезпечує більш повне уявлення про здатність організацій створювати вартість [2, с. 60].

О.І. Лугова використовує у визначенні критерій «спосіб» та відмічає корисність такої звітності та відповідність сучасним тенденціям.

Інтегрована звітність – нова модель корпоративної звітності, в основу якої покладено концепцію інтегрованого мислення, що

припускає взаємозв'язок фінансової та управлінської звітності, звітів про корпоративне управління і винагороди та звітів щодо стійкого розвитку [3, с. 256].

О.І. Малишкін, В.М. Хижняк, С.В. Федорченко використовують у визначенні критерій «нова модель корпоративної звітності» та перераховують імовірний перелік звітності, що може бути інформаційною базою для неї. Також вони вказують, що інтегрована звітність орієнтована на майбутнє, її курс саме стратегічний.

Інтегрована звітність – новий вид звітності, яка розкриває інформацію підприємства в економічному розрізі щодо фінансових, екологічних, соціальних, виробничих та управлінських показників і цілісно відображає його стратегії, ризики, стійкість бізнес-моделі, та яка призначена для задоволення інформаційних потреб усіх стейкхолдерів підприємства, зокрема інвесторів [1, с. 153].

О.М. Костенко, О.В. Кравченко, Н.В. Овчарова, Ж.А. Олексіч, А.В. Дмитренко використовують у своєму визначенні критерій «новий вид звітності» та зазначають, що вона є одним з базових напрямів звітування суб'єктів господарської діяльності. Вважаємо, що їх визначення є найбільш змістовним та повним.

У світовій практиці інтегрована звітність розділяється за певними ознаками. Роздивимось класифікацію інтегрованої звітності (рис. 1). За періодичністю вона буває річна і проміжна. Річна звітність складається за підсумками року або 2 років, проміжна – за півріччя чи квартал.

За цільовим призначенням інтегрована звітність буває внутрішня і зовнішня. Внутрішня використовується керівництвом та персоналом підприємства, наприклад, під час прийняття управлінських рішень, а зовнішня – призначена для всіх стейкхолдерів. Внутрішня інтегрована звітність також допоможе працівникам підприємства ознайомитися з стратегіями установи та краще зрозуміти бізнес-модель, що обрана.

За сферами застосування ресурсів поділяється на фінансову, промислову, екологічну, інноваційну, соціальну. Фінансова –

засоби, що надані інвесторами чи кредиторами на довгострокову перспективу. Промислова – засоби виробництва, що використовуються у операційній діяльності. Екологічна (природна) – природні ресурси (поновлювальні або ні), що задіяні у діяльності організації. Інноваційна (інтелектуальна) – нематеріальні активи (що ідентифікуються або ні), що є джерелом інтелектуальної власності. Соціальна – репутація суб'єкта господарювання; соціальні зв'язки із стейкхолдерами, які є джерелом отримання вигоди. Крім запропонованих, виділяють ще людську, що включає сукупність знань і вмінь, досвіду й кваліфікації персоналу, здатність до ініціативного й інноваційного мислення. Вважаємо, що цю складову можна розглядати разом з інноваційною (інтелектуальною).

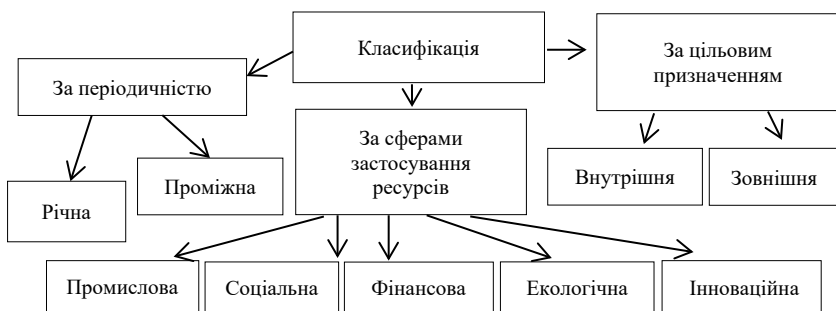

Рис. 1. Класифікація інтегрованої звітності

Джерело: систематизовано авторами на підставі [4; 5]

Інтегрована звітність повинна бути одночасно достовірною, інформативною, гнучкою і зручною відповідно до потреб та запитів стейкхолдерів, зрозумілою, дозволяти систематизувати різноманітні дані, враховувати особливості господарської діяльності установи. Дотримання цих вимог сприятиме підвищенню якості та цінності відповідного звіту для груп впливу за рахунок представлення надійних даних і транспарентного менеджменту підприємством.

Інтегрована звітність впливає на якість корпоративного менеджменту, оскільки виступає ключовим елементом, ефективним інструментом та інформаційною базою під час прийняття рішень. Також дозволяє прогнозувати грошові потоки компанії та підтримати плідну тривалу співпрацю із зацікавленими особами. Оприлюднення інтегрованої звітності дозволяє полегшити залучення талановитих компетентних кадрів до штату організації, отримати конкурентні переваги завдяки гармонізації бізнесу і навіть вийти на нові ринки.

Глобалізаційні та євроінтеграційні процеси, науково-технічний прогрес, стрімкий розвиток технологій, діджиталізація впливають на традиційні системи менеджменту, обліку, аналізу та аудиту і трансформують їх. Звітність високої якості має вирішальне значення під час створення оптимального інвестиційного клімату і залученні інвестицій, зміцнення стабільності та ліквідності підприємства, зменшення ризиків, зростання довіри зацікавлених осіб та прибутковості. Саме тому необхідно імплементувати у вітчизняну практику світовий досвід, особливо інтегроване звітування.

Література:

1. Костенко О.М., Кравченко О.В., Овчарова Н.В., Олексіч Ж.А., Дмитренко А.В. Інтегрована звітність у процесі прийняття інвестиційних рішень: бібліометричний аналіз наукового ландшафту. *Agricultural and resource economics*. 2021. Vol. 7. № 2. Р. 141–159.
2. Лугова О.І. Overview of the implementation of integrated reporting around the world. *Modern economics*. 2021. № 27. С. 60–68.
3. Малишкін О.І., Хижняк В.М., Федорченко С.В. Аналіз практики інтегрованого звітування компаній України. *Challenges in science of nowadays: 7 International scientific and practical conference*. InterConf. № 3 (36). November 26-28, 2020. Washington, USA: EnDeavours Publisher, 2020. С. 255–262.
4. Мартынова Т.А., Рыбьянцева М.С. Теоретико-методические основы формирования интегрированной отчётности. *Проблемы учета и права в современной России* / за ред. Г.И. Алексеевой, Е.Н. Домбровской, А.Н. Приженниковой. Москва : РУСАЙНС, 2017. С. 52–61.

5. Рыбанцева М.С., Храмова В. Е. Интегрированная отчётность как основа повышения существенности учётной информации. *Научный журнал КубГАУ*. 2016. № 120 (06). С. 1–21.